

Volgens Boerenbondadviseur Eddy Leloup bieden de plannen voor het vernieuwde Vlaamse quotumsysteem voor elk wat wils. 'Zoals de plannen nu op tafel liggen, laten die voldoende ruimte voor het individuele ondernemerschap.'

Het Vlaamse quotumdossier met volledige verhandeling via een centraal fonds deed de laatste jaren al heel wat stof opwaaien. Met name de beperktheid van de groeimogelijkheden stemden de melkveehouders niet tevreden. Sinds kort is sprake van een nieuw systeem, maar de vraag daarbij is of men hiermee meer en betere kansen zal krijgen dan met het vorige. Volgens Eddy Leloup, adviseur rundveehouderij bij het hoofdbestuur van de Vlaamse beroepsorganisatie Boerenbond, biedt het nieuwe systeem in ieder geval voldoende mogelijkheden voor het individuele ondernemerschap.

Hoe lang duurt het tot de nieuwe regeling in de praktijk toepasbaar wordt?

'Kort geleden is het eerste deel verschenen in het Belgische Staatsblad. Dat deel houdt vooral in dat de zogenaamde regionaliseringsafspraken nu officieel van kracht worden. Onderdeel hiervan is onder meer het optrekken van de leasemogelijkheden van de beperkte 10.000 liter naar 20.000 liter leasemelk. Ook de verlenging van de jongerenregeling en de eenmalige verhuismogelijkheid van quotum na een overname binnen familieverband zijn maatregelen die behoren tot deze wetteksten die de baan vrijmaken voor de vernieuwde quotumregeling.'

'De goedkeuring van het tweede deel, waartoe onder andere de gedeeltelijke vrijmaking van het quotum behoort, laat nog even op zich wachten. Vrije verkoop van melkrechten zal bij een normale verdere afwikkeling mogelijk worden vanaf 1 april 2004. De effectieve samenvoeging van de verhandelbare melkquota zal zijn uitwerking pas hebben vanaf 1 april 2005. Voor die tijd kan aangekocht quotum wél

door de aankoper gemolken worden in de vorm van een leasingsysteem.'

Hoe wordt bij de melkveehouders omgegaan met het idee dat de mogelijkheden tot het verhandelen van melkrechten binnenkort verruimen?

'Het is duidelijk voelbaar dat de melkveehouders ermee bezig zijn. Toch heb ik niet het idee dat mensen nu blindelings willen groeien. De komst van de Mid Term Review heeft heel veel veehouders tot nadenken aangezet. De Europese maatregelen houden de melkveehouders momenteel meer bezig dan de komst van het nieuwe quotumsysteem. Ze zijn in de eerste plaats bezig met het leren begrijpen van dit dossier en het afspiegelen van de gevolgen van de nieuwe regeling voor hun eigen bedrijf. De meesten onder hen nemen een afwachtende houding aan.'

Had de vorige regeling, enkel gebaseerd op de vrije markt, niet beter kunnen blijven bestaan?

'Het antwoord daarop is duidelijk: absoluut niet. De argumenten die destijds geleid hebben tot de afschaffing van dat systeem in 1995 en de gelijktijdige oprichting van het quotumsysteem op basis van verhandeling via een centraal fonds zijn naar mijn mening na al die jaren nog steeds objectief en valabel. Op dat moment trok iedereen aan dezelfde bel. Andere landen zoals Frankrijk, Denemarken en Duitsland grepen rond die tijd ook in. Hadden we hier niet ingegrepen, dan had de Vlaamse melkveehouderij nu, net als

de Nederlandse, enorme quotumkosten met zich meegesleept.'

Het systeem op basis van het quotumfonds kwam echter nooit echt van de grond.

'De argumentatie voor het oprichten van het quotumfonds was goed. Men hield echter onvoldoende rekening met de volharding van de Vlaamse veehouders. Zo ontstond een fenomenaal verschil tussen vraag en aanbod. Er zaten al die jaren te veel hongerigen rond een te kleine taart, zodat er ook maar kleine stukjes verdeeld konden worden. In Denemarken en bepaalde regio's in Duitsland bijvoorbeeld werkt het systeem wel. Pas op. Het quotumfonds had ook zijn goede kanten. Daar ben ik van overtuigd. De periode van quasi bevrozing heeft de optimalisatie van veel melkveebedrijven tot gevolg gehad. Zo gingen de kosten op de meeste bedrijven een flink stuk naar beneden en nam de li-

Naast groei in volume bestaat er ook groei in rendement

quiditeit opnieuw toe. Dat zorgt ervoor dat onze bedrijven al behoorlijk gewapend zijn tegen de komst van de nieuwe Europese richtlijnen in het kader van Mid Term Reform.'

Liep de Vlaamse melkveehouderij door de beperkte groeimogelijkheden schade op ten opzichte van de omringende landen?

'Dat we in Vlaanderen over gemiddeld kleinere bedrijven beschikken dan onze buurlanden is geen gevolg van het quotumsysteem. Ons lage quotumgemiddelde is veeleer een gevolg van het gebrek aan dynamiek in onze veehouderijstructuren lang voordat er sprake was van quotering. Die achterstand kan jammergenoeg onder

geen enkel quotumsysteem opnieuw ingelopen worden.'

'Je mag bovendien niet vergeten dat het effect van stoppen veel groter is dan dat van groeien. Ongeveer 36 procent van onze melkveeouders hebben nog steeds een quotum kleiner dan 100.000 liter, samen goed voor amper tien procent van het nationale quotum. Haal die eruit en het gemiddelde zal snel stijgen, maar we moeten ook realistisch blijven. Als we in termen denken van gemiddeld 400.000 liter per bedrijf tegen 2010, dan betekent dit dat er tegen die tijd nog hoogstens 7500 melkveebedrijven overblijven. Dit is de helft van het huidige aantal. Realistisch nadenken leert dat dit ook niet de directe bedoeling kan zijn. Daarnaast wil ik nog een andere opmerking maken: in de melksector maken veehouders nogal eens de fout te denken in termen van enkel groei in volume. Maar naast groei in volume bestaat ook groei in economisch rendement. Het gaat erom volume te combineren met efficiëntie per eenheid van productie, per liter melk dus. Die twee bepalen immers samen het financiële resultaat.'

De vernieuwde reglementering maakt groei nu binnenkort weer mogelijk. Wat raden jullie veehouders als beroepsorganisatie nu aan?

'In slogantaal spreken we niet langer. Puur eenzijdig verkondigen dat groeien een noodzaak is, gebeurt al lange tijd niet meer. Toename van de bedrijfsomvang zal noodzakelijk blijven, maar als veehouder moet je dit plaatsen binnen een zekere realiteitszin. Wat wij vragen is doordacht bezig te zijn met het bedrijf. In die zin is het voorgestelde quotumsysteem een goede ontwikkeling. Het laat veel ruimte voor het individuele ondernemerschap: iedereen kan kiezen op welke manier hij wil groeien, maar moet daar dan ook de gevolgen van kunnen dragen. Het is als rijden met een auto. Wie ervoor kiest om hard te rijden, zal rekening moeten houden met een hoger verbruik en bijgevolg hogere kosten. Wie trager rijdt zal minder snel vooruitgaan maar heeft ook minder kosten. Het is maar wat je wilt.'

Annelies Debergh

Boerenbondadviseur rundveehouderij Eddy Leloup: 'G roei plaatsen binnen zekere realiteitszin'

Geen slogant aal meer